

UNIVERSITETSBIBLIOTEKET

I TROMSØ

TROMSØ MUSEUM

bn qui
FJÄLLGÅRD

:: ETT HEM FÖR ::
ÅLDRIGA LAPPAR

• STOCKHOLM •

KVINNLIGA MISSIONS ARBETARES
FÖRLAG

364.4.058.73

11c091287

TROMSØ MUSEUM
BIBLIOTEKET
QVIGSTADS GAVE

DEN gamle trötte nomaden behöfde hvila, han som ej längre kunde följa de unga under deras vandringar på fjällen och dela deras fria lif däruppe i sommarsol och vintersnö, i höststorm och mörker. Och den grånade lappen, som fattigdom och nöd drifvit ned på bygden, att lefva ett lif i förödmjukelse och uthäranden, behöfde ett hem där svälten ej var gäst och där kärleksfull vård kunde lysa upp aftonen för denne gamle, som ej längre orkade gå från dörr till dörr och bettla sitt bröd.

Villiga hjärtan togo sig an deras sak, och frikostiga händer gäfvos, och där byggdes för dessa äldriga lappar ett hem uppe på skogsåsen, med vid utsikt öfver fjäll och dal, öfver älf och sjö. Därinne i stockvirkesstugan flannar elden på den öppna härden och värmer gamla stelnade lemmar och lyser upp fårade pannor — och där ha förts samman, än en gång under samma tak, syskon, som alltsedan barndomen varit skilda, och ungdomsvänner, som vaktade hjordarna tillhoppa på

UTSIKT FRÅN FJÄLLGÅRD.

fjällen i redan länge sedan flydda år; minnen från forna dagar väckas åter till lif, och sånger, sjungna i ungdomsären — i väckelsetider — tona åter från åldrande, men lyckliga hjärtan. De trivas så godt där, dessa gamla, i det varma, ljusa, trefna hemmet.

I kärlek har det hemmet blifvit byggdt: en kärlekens gåfva från svenska män och kvinnor — ja, äfven fränlingar hafva varit med — till de äldriga i kvarlefvän af ett folk, som en gång, i långt större frihet än nu, förde sina hjordar fram öfver de nordliga vidderna i vårt land.

»SRIT»-GRUPP.
(AFGUDABILDER) PÅ FJÄLIGÅRD.

MARGRETA SKAKAR MATTOR.

Följ med dit upp och se Fjällgård, hemmet, där de gamla lapparna bo.

□ □ □

Det var föreningen Kvinnliga Missions Arbetare (K. M. A.), som fick förmånen reda detta hem åt Jämtlands äldriga lappar.

Redan hösten 1907 ordnades ett tillfälligt hem i en förhyrd liten stuga, där några få gamla mottogos. Men följande höst, ej fullt två år efter det uppropet angående hemmet sändts ut, stod den nya byggnaden färdig. Och där den ligger, bra nog högt uppe på en skogsås i Undersåkersdalen — omkring 3 km. från Häl-

lands anhalt — har den fått en plats, som väl passar de gamla från fjällen.

Själftva byggnaden — uppförd i gammal svensk stil — med de tjärade stockarna och torftaket, är ock inredd så att de gamla skola kunna trifvas där.

Ingången leder öfver en förstugukvist, där ett par väldiga pelare, sirade med korset, hålla vakt. Från en mindre förstuga går den ena dörren in till »gubbarnes rum», måladt i ljusgrönt med höga röda paneler och dörrar. Rummet har plats för sex bäddar. Här inne står hemmets

MORGONSÅNG PÅ FJÄLLGÅRD.

FJÄLLGÅRD FRÅN ÖSTER.

orgel, ty detta är samlingsplatsen vid morgon- och aftonbön och andra högtidliga tillfällen. Här drickes ock »elfvakaffet».

Bredvid är »gummornas rum» — också det för sex. Hit lockar den öppna spiseln, under kyliga dagar, de gamla, och då krypa de ihop omkring den muntra värmande brasan, och när handen är riktigt kall stickes den, på äkta lappmanér, in i den flammande lågan.

En dörr från gummornas rum för in till den med köket sammanbyggda »matvrån», där de gamla intaga sina måltider vid det långa bordet. Köket, i sina gröna och röda färger, med sitt skafferier och sin vattenledning och sina blankskurade kastruller och stora kaffepannor, fyller ut bottenvåningen.

Vi äro åter ute i förstugan, där trappan leder upp till husmoderns rum, sjukrummet och ett litet gästrum samt till skrubbar och utrymmen för linneförrådet m. m.

Ute på gården passera vi »härbret», med sina förråd af mjöl, bröd och kött, och källaren i backslutningen, och vi göra ett besök i bryggstugan, hvilken, utom det stora rum som gifvit den dess namn, har ett rum, där lapparna mottagas, innan de blifvit i »ordning» att flytta in i själfva hemmet bland de andra, samt ett rum som mer tillfälligt tages i bruk, då de gamlas släkt och vänner komma på besök, såsom vid nyårstid, när de stora mässorna hållas och lappar i stort antal gästa Fjällgård.

Fjällgård skötes af en husmoder och hennes medhjälparinna. Det behöfs flitiga händer och ett kärlekens sinne för att kunna sköta dessa

då dessa gamla brutna från fjällen, bereds ett hem och en tillflykt i sin ålders höst, så oändligt mycket bättre och ljusare än väl någon af dem en gång kunnat drömma om. När de utackorderades nere på bygden, kommo de icke alltid i de bästa hemmen. Så t. ex. kunde de komma till hem, där man hade sitt nöje i att dricka den gamle lappmannen drucken, för att sedan roa sig åt hans upptåg, eller ha de gamla sjuka fått en vård, som är upprörande att tänka sig. Ja, somliga af dem hafva fått lefva sin sista tid i fattigdom, smuts och nöd — både lekamlig och andelig.

Med glädje se vi framåt vid tanken på att kunna få bereda ännu flera af dessa gamla lappar ett hem undan de vidriga förhållanden en del af dem annars kanske skulle gå till mötes, och det är med förhoppning

LISBET LEDER BLANDE JON.

FJÄLLGÅRD FRÅN NORR.

FRÅN VIDDERSNA.

om hjälp i detta arbete, dels för Fjällgårds tillbyggnad och dels för hemmets underhåll, som vi vända oss till lapparnas vänner — och vi tro, att den som stannar inför de behof som här förefinnas skall med glädje göra sitt för att få dessa gamla fattiga bort från umbäranden och nöd till ett hem, där man i kärlek söker gifva dem allt hvad de behöfva.

Att lapparna med tacksamhet se på detta hem, visar bl. a. nedanstående bref, som just kommit, under det dessa rader nedskrifvits. Det är från sonen och sonlustrun till en af de gamla, som fått sluta sina dagar på Fjällgård:

»Tack för ditt kära deltagande bref, däri Ni underrättar oss om min kära gamla moders död. Jag är så glad att hon fått sluta sina dagar i frid; jag vill härmed sända vårt innerligaste tack till K. M. A.,

som genom Guds nåd fått vara ett medel till byggande af ett sådant hem, där gamla fattiga och orkeslösa få åtnjuta så mycket godt och där de få höra Guds ord, lära känna Frälsaren. Tack kära, älskade vänner för allt godt. Mätte Gud rikligen löna eder för hvad Ni gjort af kärlek till Mästaren.»

K. M. A:s kommitté för Fjällgård:

FREDDA HAMMAR.   INGEBORG BAHR.   SIGRID KURCK.
LILLY LUNDEQUIST. ELISABETH MÖRNER. ELISABETH RICHERT.
EFR. LINDBERG.   JOHN OCKLIND.

Gåfvor torde godhetsfullt sändas till kommitténs kassaförvaltare, Grefvinnan E. MÖRNER. K. M. A:s expedition, Brunnsgratan 3, Stockholm C.

För till Fjällgård influtna gåfvor redovisas i K. M. A:s tidning När och Fjällan.

□ □ □

□————□————□

CENTRALTRYCKERIET
: STOCKHOLM 1912 :

□————□□————□
□

